

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL PLĂTIT ÎNAINTE:
pe un an 1500 Lei,
pe o jumătate de an 750 Lei.

ANUNȚURI ȘI RECLAME:

Un șir Corp V, lărgimea a doi milimetri,
Lei 40. Lărgimea de 1 cm. 200 Lei

UNIVERSITATEA

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3-1933

Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior

Proprietar și director: IULIU MAIOR

Redactor: SEVER BARBU

Adresa: BLAJ, jud. Târnava-Mică. Telefon Nr. 168

UNIVERSITATEA

„Fără morala creștină, comerțul tânjește. Negocul se întemeiază pe cinste și probitate. Dacă această temelie îi lipsește, ce poate deveni, dacă nu pentru unii o îmbogățire scandalosă și pentru aproape toți o ruină de nereparat” (Mons. Gibier)

Orfanii noștri

La 20 August 1943 Ordinul sf. Vasile s'a angajat să ia în mână cauza Orfelinului de războiu al Arhidiecezei, care, din lipsă de fonduri suficiente și al unui efectiv ajutor dela stat, nu putea lua ființă. În Consistorul plenar din acea zi ni s'a dat deci această încredințare, în urma căreia orfelinatul mic din Obreja, existent până atunci, l-am transformat în Orfelinat de războiu sub numirea „Providența”, în care s'au primit până la 50 de orfani.

Am îndrăznit să intrăm în aceasta acțiune, sprijiniți pe încrederea deosebită în Providența divină, care niciodată nu părăsește pe cei ce o invoacă. Prezența orfanilor în număr mare la Obreja, în toamna anului 1943, cerea spese mari și urgente. Ne-am pus deci pe drumuri, unii la București, pentru ajutoare dela stat, alții prin parohii, după colecte de bucate și bani. Colectele întreprinse în acea toamnă ne-au făcut posibil, să trecem timpul cel mai critic, până la sosirea primelor ajutoare dela Oficiul I. O. V., la începutul a. 1944.

Acele ajutoare erau date însă numai pentru orfani de războiu; ceilalți orfani rămăneau tot fără ajutoare oficiale, avizați numai la colecte și dăruiri particulare. Dar și ajutoarele I. O. V-ului au venit atât de neregulate, încât și astăzi avem orfani de războiu, cari nu au primit ajutoare decât pe 2-3 luni. — A trebuit să ne sbatem deci din răspuțeri, ca să facem față greutăților.

Credincioșii noștri din diferite regiuni și preoții lor știu de aceasta sbatere a noastră, pentru a asigura subsistența orfanilor. Misionarii noștri, în turneele lor cinematografice și uneori chiar și cu ocazia misiunilor, au stăruit mult în cerșirea obolului pentru orfani, dar aceasta nu li-se putea lua în nume de rău, deoarece acasă îi așteptau copilașii mici, cari se cereau hrăniți, îmbrăcați și îngrijiți.

În afară de cei ce au contribuit la colecte, s'au aflat multe suflete miloase, cari, din al lor propriu îndemn, și-au trimis darul lor la Orfelinat, ba unele suflete nobile s'au angajat chiar la susținerea cu spesele lor a unui orfan pe anul întreg. Jertfa lor desigur e scrisă în inima cerescului Tată al nostru și al tuturor orfanilor, care le va răsplăti la vremea sa.

Nici un ban și nici o haină din cele date pentru orfani nu s'a cheltuit în altă parte. În curând va ieși buletinul anual al Orfelinatului, în care se va vedea întreg rezultatul

colectelor noastre și întrebuințarea, care s'a dat dăruirilor intrate.

* * *

Cu schimbarea împrejurărilor din țară, Orfelinatul nostru a intrat într-o perioadă de luptă și mai grea. — Încă nu cunoaștem noile legiuri, privitoare la orfanii de războiu, — și nu ne indoim, că statul se va îngriji de ei — dar până acum nu avem nimic precis. Scumpetea a crescut, articolele de îmbrăcăminte și hrană s'au scumpit enorm, astfel, încât susținerea unei instituții de peste 50 persoane numai din venitul unei moșii, al căreia venit curat abia aduce hrana strict necesară, nu e cu putință. Dacă speșele anului 1944 au trecut de 3 milioane lei, cele ale anului curent vor fi cel puțin de trei ori mai mari.

Cu toate acestea nu desperăm. Nădejdea noastră e la Dumnezeu. Dacă vom fi nevoiți să cerșim, vom cerși, dar orfanii nu-i vom lăsa pe drumuri. De aceea facem, în numele Domnului, și pe aceasta cale, un călduros apel către toți credincioșii noștri de pretutindenea, să nu piardă din vedere Orfelinatul de războiu „Providența” din Obreja, care astăzi se numește arhidiecezan, dar ca mâine va putea cuprinde și pe orfanii de războiu ai altor dieceze, cum și avem deja doi, — devenind astfel orfelinat pentru întreaga Provincie Metropolitană.

Veneratul Cler este rugat, să anunțe credincioșilor dela sate și dela orașe, că acest Orfelinat există și funcționează mai departe, în butul tuturor greutăților, și, întrucât ajutoarele vor permite, își va chiar înmulți numărul alumnilor săi. Oricine deci vrea să facă o faptă bună, pentru sine sau pentru alții, pentru vii, sau pentru morții săi iubiți, are ocazia să și-o deprindă aceasta în chipul cel mai plăcut lui Dumnezeu, trimițând darul său orfanilor din Obreja (p. Mihalt, jud. Alba), căci ajutându-i pe ei, pe sine se ajută. Iar conducătorii Orfelinatului vor avea totdeauna grijă, să noteze numele binefăcătorilor, cuprinzându-le în rugăciuni, și să publice în buletinul anual al Orfelinatului sumele intrate.

Punând deci în cunoștință de cauză pe toți fiii bisericii noastre asupra situației, în care se află Orfelinatul nostru, care de două luni nu a primit aproape nici un ajutor, suntem încredințați, că nu vom fi părăsiți singuri în aceasta operă de caritate, mai ales astăzi, când nădejdea noastră se razămă mai ales pe darurile benevole ale inimilor milostive.

Jertfa dată pentru orfani e un izvor de bogate binecuvântări pentru cei ce o fac.

Nimeni să nu rămână nepăsător la glasul de cerere al orfanilor.

Dumnezeu va răsplăti.

P. Augustin Pop

Superiorul Părinților Baziliani români

Ion Pop Reteganul

Aproape de Mica Romă, pe linia Blaj-Praid, e comuna Sâncel, vestită prin aceea, că în secolul al XVIII a a avut o mănăstire. La vechea școală primară confesională din această comună a fost învățător și cunoscutul povestitor Ion Pop-Reteganul numit pe drept cuvânt Creangă al Ardealului.

Povestitorul Ion Pop-Reteganul — dela a cărui moarte se împlinesc 40 de ani — a văzut lumina zilei la anul 1853 în comuna Reteag, de pe Valea Someșului.

A învățat la vestitul liceu din Năsăud, care a dat țării noastre mulți cărturari, apoi la preparandia din Gherla și la Deva.

S'a făcut învățător și o viață întreagă a fost a-postol cultural la sate. Poetul Speranția spune:

Învățător, tu ai un nume
Ce l-a avut Mântuitorul,
Pe urma lui pășești tu astăzi,
Să luminezi întreg norodul,
Precum făcu Mântuitorul.

Având darul de a povesti, a scris foarte multe povestiri și istorisiri pe înțelesul tuturor. Le citești cu multă plăcere și cu mult folos. Cine n'a auzit de povestiri ca: Leonat cel tinăr, Țigani, Povești ardelențești, Plutea Viteazul etc.?

Trăind pe sate, a cunoscut frumoasele poezii ale poporului. A adunat multe poezii de acestea și le-a tipărit, spre a fi cunoscute și de alții.

Povestirile sale au fost premiate de Astra (Asociațiunea Transilvană pentru cultura și literatura poporului român din Transilvania). A condus câteva reviste: Cărțile Săteanului Român, Convorbiri Pedagogice, Revista Ilustrată.

A cunoscut mai mulți cărturari din Blaj, printre cari era și Ion Micu Moldovan zis Moldovănuș, fost membru al Academiei Române. A murit în 1905, dar dupăcum spune poetul:

Triumf curesc e moartea
Când moare muncitorul,
Urmașilor din lume
Lăsând brăzdat ogorul,
Iar cei rămași în viață
Admir pe celce moare,
Zicând: Pentru a lui țară
Trăit-a și-a murit.

După moartea acestui scriitor, Astra a retipărit în biblioteca pentru popor, mai multe povestiri, pe cari le citeșc cu plăcere toți iubitorii de scrieri frumoase.

Tiașrul scriitor Vasile Netea a găsit mai multe lucrări necunoscute ale lui Ion Pop Reteganul. A scris o broșură despre el și a tipărit mai multe manuscrise, păstrate în colecțiile Academiei Române, într'un volum tipărit la Casa Școalelor.

De curând Dl. E. Boșca-Mălla, scriitor iscusit, a tipărit în Voinea Transilvaniei mai multe manuscrise ale lui Ion Pop-Reteganul. La împlinirea a 40 de ani dela moartea lui ar fi de dorit să se tipărească și celelalte manuscrise ale povestitorului Ion Pop-Reteganul.

Iosif Naghia

Grăunțe sufletesti

Cuvânt către creștini

Poporul meu, poporul meu, care cu buzele mă cinsteste, injurându-mă cum este mai rău, iar cu inima este departe de mine, căci în inima lor zace tot cuvântul celui rău (domnul lor este satana), precum sunt injurăturile, mâniile, ura, dușmănia, lăcomia, bețiile și curviile, și nici decum lucrurile Domnului, care sunt blândețea, cinstea, dragostea față de Dumnezeu și de deapropoalele noastre, care ar fi ori ce om.

Credința aceea veche a creștinilor celor dintâi — care ziceau așa, că Domnul este stâncă mea, de cine mă voiu teme, și Domnul este scutul meu, de cine mă voiu înfricoșa — a perit.

Poporul de astăzi are urechi și nu aude, are inimă și nu înțelege, și are ochi și nu vede toate relele ce vin asupra noastră, ca războaie mari, ani răi cu ploii multe și cu secetă mare. Am avut 20 de ani de belșug și liniște și în loc să ne apropiem de Dumnezeu, ne-am depărtat de el mult și din cauza aceasta vor veni rele și mai mari, încă necunoscute de neamul omenească, căci poporul de astăzi nu vrea să înțeleagă și merge mai departe din rău în mai rău, și nu vrea să audă de glasul Domnului care ne cheamă cu cuvintele sfinte: „veniți la mine toți cei osteniți și eu vă voi odihni pe voi”.

Poporul de astăzi merge mai departe pe marginea prăpastiei până la sfârșit. Iar sfârșitul lui va fi grozav, căci va merge în focul cel veșnic, unde vermele nu doarme și focul nu se stinge, unde va fi plânsul și scrâșnirea dinților.

Astăzi, când auziți glasul Domnului, să vă întoarceți dela toate fărâdelegile voastre, nu la ora 6, nici la ora 11 care a trecut, ci acum, la ora 12, care e pe sfârșite. Ține cele 10 porunci ale Domnului și cele 5 porunci ale Bisericii care sunt de mare folos omului, și cinstește Duminecile și sărbătorile, nu cu petreceri și cu lucru, nu în târguri și în beții, ci cu rugăciuni în Biserică și în toate părțile, și să ascultăm sfânta evanghelie cu frică și cu cutremur, căci și dracii se tem și se cutremură când aud numele lui Dumnezeu, numai tu, creștin cu numele, nu ai frică ca să-l injuri; tu, care ești făcut după chipul și asemănarea lui Dumnezeu și numai dacă vrea Domnul și Dumnezeul nostru ca să te mai țină pe pământ, care are putere să te cufunde cu pământ cu tot, ca să nu mai rămâie nici urmă după tine, neam ticălos ce ești, cu toate că Domnul a zis că: „eu nu vreau moartea păcătosului, ci să se întoarcă și să fie viu”, și tu tot nu vrei să auzi și să-l înțelegi.

Deci astăzi, când auziți glasul Domnului, să vă întoarceți dela toate fărâdelegile voastre și nu fiți cu inima de piatră, și rupeți lanțurile sclăviei, ale satanei, care nu mai e vrednic să-i mai amintim numele în veci.

Vai de cel ce injură numele lui Dumnezeu sau de alt lucru sfânt! Uoul ca acela face un mare păcat, el nu știe sau nu vrea să știe că Dumnezeul pe care-l injură este și Dumnezeul lui. Oameni tari la cerbie și la inimă și cu limba și cu mintea slăbănoagă, voi nu știți că Dumnezeu a făcut ceriul și pământul, marea și toate câte sunt înrânsele, și voi credeți că veți rămânea nepedepsiți? Voi, care credeți că viața aceasta se termină odată cu moartea trupului, care este pământ? Dar tu mai ai și un suflet care e nemuritor, despre care tu nu te mai gândești că este o suflare dumnezească și tu cu faptele tale te duci în osânda cea veșnică, unde viermele nu doarme

și focul nu se stinge, unde va fi plânsul și scrâșnirea dinților.

Deci gândește-te, creștine, până mai e timp; căci va veni o vreme, când nu vei mai putea face nimic pentru sufletul, care ești tu cu simțul din tine și nici de cum trupul care este pământ și în pământ va merge. Iar tu ești făcut după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, insuflat cu scânteie dumnezească, de care tu nu-ți mai dai seama, nici de ce trăiești, nici pentru ce trăiești, căci Dumnezeu de aceea te-a lăsat, să trăiești în lume, ca să-ți câștigi viața de veci și nici de cum osânda veșnică, după care umbli tu să-ți câștigi.

Deci, să mergem la Biserică și să fim cu luare aminte la predicile slujitorilor altarului, și să cercetăm și Scripturile și veți vedea că tot ce vine asupra noastră, vine de sus, dela Părintele luminilor, care ne pedepsește pentru fărâdelegile noastre.

Până nu ne vom întoarce la calea cea adevărată, pe care au pornit strămoșii noștri, adică creștinii cei dintâi, până atunci nu vom avea pace și liniște pe pământ.

Să ne gândim la războiul trecut, cel mai mare război din istoria lumii, război apocaliptic, în care s'au stâns atâtea vieți omenești, de ale părinților, fraților și fiilor noștri, cari au murit împăcați cu Dumnezeu că și-au făcut datoria, față de Dumnezeu și de patrie, luptând unul contra zece, uimind lumea. Și noi, cei din spatele frontului avem datoria să ne rugăm pentru sufletele lor, ca prin rugăciuni și fapte bune, părăsind orice fărâdelege și fapte de rușine, și împăcați cu bunul Dumnezeu, să fim vrednici de o Românie Mare, cum n'a mai fost niciodată și de o mai mare împărăție a lui Dumnezeu ce ne așteaptă dincolo de mormânt.

Cu credința în Dumnezeu, cu dragostea față de Rege și cu iubirea de Patrie, cu aceste trei vom învinge.

JURCA EMILIAN

agricultor-țăran din comuna Oroiu
jud. Cluj-Turda

Amintiri

„Noi vrem pământ”

În vara anului 1910, după ce am luat examenul de bacalaureat la liceul din Blaj, am mers la București.

Acolo, prin o rudenie de-a mea, droghist în București, am făcut cunoștință cu poetul Gheorghe Coșbuc. Cât de mult m'am bucurat în clipele acelea și îi sorbeam orice cuvânt de-al lui. I-am spus, că teza noastră în scris dela bacalaureat a fost: „Paralelă (asemănare) între Eminescu și Coșbuc”. Badea Gheorghe Coșbuc, cu trup și suflet de țăran sănătos de pe plaiurile Năsăudului, cu feciori și fete ca brazii, a cântat viața sănătoasă dela țară, cu veselie și duiosia ei viguroasă; în schimb Eminescu era pururea trist, melancolic și abătut.

Din vorbă în vorbă a început să ne spună, cum și unde a scris poezia: „Noi vrem pământ”... poezie scrisă cu câțiva ani mai înainte.

Era la țară, la moșia unui prieten. Era spre amurg. Soarele își arunca ultimele raze însângerate, peste colinele moșiei prietenului lui.

Țăranii, bărbați, femei, copii, feciori și fete veneau cu sapele pe spate, zdrențoși și obosiți de muncă. Lucrase pe moșia boerului.

Poetul stătea pe marginea drumului, pe iarbă verde, îi oprea în loc și sta de vorbă cu ei. Țăranii își ștergeau cu mâneca ruptă bobii de sudoare și, după fiecare tânguire, necaz ce-l spuneau, repetau: Toate ar fi bune, dacă am avea pământ. Treceau aceștia și venind alt pâlce de clăcași, stătea de vorbă și

cu aceștia și auzea aceleași jalbe, cu refrenul: dacă am avea pământ, am fi mulțumiți.

Acolo, pe marginea șanțului, a scris badea Gheorghe Coșbuc poezia „Noi vrem pământ” și în fiecare strofă a turnat crâmpoșii părți din jalbele acestor clăcași, flămânzi și goi și fără de adăpost...

Și poezia lui de atunci a avut răsunaș și răzmerița a început în 1907 din comuna Flămânzi, din nordul Moldovei, și a cuprins apoi în vâlvătaia Moldova, Muntenia și Oltenia.

Și-a mâncat lingura

Tot atunci mi-a spus poetul Gheorghe Coșbuc, cum a mâncat odată o... lingură.

A fost chemat odată la cină în casa unui prieten. Au fost la masă mulți invitați și lumina dela lampă era cam slabă. Coșbuc nu avea lingură pusă pe masă. A tăcut chitic și ținând mâinile sub masă și-a făcut o lingură din miez de pâine.

Pe la sfârșitul mesiei, când mesenii erau în chef, poetul se ridică grav dela masă și le face propunerea, ca fiecare din cei de față să-și mănânce lingura, cu care s'a servit la masă... Toți se întrebau mirați: Ce-o mai fi și asta? — știindu-l pe Coșbuc gata oricând de a face pozne.

Atunci Coșbuc își ia lingura și, în râsul plin de viață al lui și al celor de față, și-a mâncat lingura...

Despre Eminescu

Poetul Mihail Eminescu era internat în spitalul Brâncovenesc din București, ne mai având mintea senină, lucidă.

Acolo, pe peretele alb din chilioara lui nefericitul poet a scris cu creionul această strofă:

„Pe o stradă largă îngustă
Mergea un om venind,
Și 'n tăcerea lui plâpândă
S'auzea bolborosind”.

Din aceste rânduri au constatat medicii, că sârmanul Eminescu nu mai poate scrie versuri cu înțeles. În această strofă se contrazicea la fiecare rând: pe o stradă largă îngustă, un om mergea venind și 'n tăcerea lui s'auzea bolborosind, și i-au pus diagnosticul, că e alienat, nebun. Și tragic i-a fost și sfârșitul vieții lui, fiind lovit cu o cărămidă în cap de lucrătorul zidar Jelea (nebun și el), în curtea acestui spital.

VALERIU CRIȘAN

Liceul român unit de băieți „St. Vasile cel Mare”, Blaj
Nr. 1568/1945

AVIZ

În baza art. 45 din Regulamentul de funcționare a școlilor secundare și în urma ordinului Onor. Minister al Educației Naționale Nr. 107.172/1945, examenul de admitere în cl. I (întâia) la acest liceu va începe în ziua de 26 Iunie 1945.

Examenul constă din probe scrise și orale la limba română și o lucrare scrisă la matematică din materiile clasei IV primare.

Taxa examenului este 400 (patru sute) Lei.

Cei ce doresc să se prezinte la acest examen vor depune la Direcțiunea liceului cereri timbrate legal (60 lei fiscal) și vor anexa următoarele acte:

1. Adeverința de terminarea primelor patru clase primare.

2. Extrasul de naștere.

3. Actul de botz.

4. Actul de revaccinare.

5. Actul de cetățenie.

Cererile cari nu vor fi însoțite de toate documentele cerute de regulamentul și specificate mai sus nu vor fi luate în considerare.

Onorații preoți sunt rugați să comunice acest anunț credincioșilor.

DIRECȚIUNEA

Cum stă lumea și țara

Se fac alegeri parlamentare în Anglia

Anglia, ca și America, este țara libertății. Acolo nu se poate închipui ca un guvern să-și facă de cap, cum și-a făcut în Italia Mussolini, ori ca să se șteargă libertățile poporului, cum s'a făcut în Germania.

Englezii au avut cele din urmă alegeri parlamentare în 1935, deci înainte cu 10 ani. Alegerile s'au făcut pe 5 ani, însă, izbucnind războiul, au rămas și pe mai departe, tot deputații aleși în 1935 până la sfârșitul războiului cu Germania.

Acuma, că Anglia nu mai este amenințată de cutropire, d-l Churchill, în înțelegere cu regele, au hotărât, să se facă alegeri parlamentare în 5 Iulie.

Au fost potrivnici la această hotărâre deputații partidului așa numit laburist, un partid de stânga, al muncitorilor, care se aseamănă cu partidul social democrat dela noi. Ei adevărat au făcut o înțelegere cu partidul conservator al d-lui Churchill pe timpul războiului și au și intrat în guvern. Ei au fost de părerea ca alegerile să se facă numai în Octombrie, că atunci vor fi mai bine pregătite. D-l Churchill însă nu s'a învoit, iar ei au ieșit din guvernul prezidat de d-l Churchill.

Acesta din urmă atunci s'a dus la regele, și-a dat abdicarea, regele însă l-a numit tot pe el ministru președinte, pentru a conduce alegerile, ministru de externe rămânând tot d-l Anthony Eden.

Dacă va ieși biruitor partidul conservator (care se silește să păstreze neatinsse vechile obiceiuri ale Englezilor), Anglia va rămânea în forma ei de astăzi; dacă însă va învinge partidul laburist, atunci se vor face și acolo mari schimbări, cari ar putea prefăce multe lucruri în Anglia.

Dela rezultatul alegerilor din Anglia atârână întreagă politica lumii din viitor, așa că alegerile acestea vor fi de foarte mare însemnătate.

Acuma conservatorii au 387 mandate, iară laburiștii 154.

Mareșali sovietici decorați

Președintele Republicii Sovietice, d-l Kalinin, a decorat cu ordinul „Victoria” pe mareșalii Konev, Jucov, Rocossovski, Malinovski și Tolbukin, cari au condus armatele roșii împotriva hitleriștilor. Pe mareșalul Jucov l-a decorat și cu ordinul „Lenin” pentru serviciu îndelungat și ireproșabil (cărui nu i-se poate găsi nici o vină) în armata roșie.

Războiul cu Japonia

merge spre bine. Statele Unite Nordamericane și Anglia acuma și trimit trupele peste ocean, ca să sfârșească în timpul cel mai scurt cu Japonia. Și până vor ajunge trupele acolo, Japonia este atacată într'una și fără întrerupere de bombardiere grele, cari o bombardează fără cruțare. Astfel în săptămâna trecută au atacat ațâta vreme capitala țării, Tokio, până au nimicit-o cu desăvârșire. Ministrul președinte al Japoniei a și declarat că Tokio este un oraș al ruinelor și că acela nu se mai poate reface decât în zeci de ani.

Iși primesc și Japonezii pedeapsa, fiindcă ei au atacat China, unul dintre cele mai vechi state ale lumii, voind să o ocupe; tot asemenea au atacat și Indiile engleze și toate insulele dimprejurul Japoniei, până și Australia. Toate au voit să le ocupe, ca să nu mai fie în lume decât trei mari puteri, cărora să li-se

supună lumea întreagă; în spre răsărit: Japonia, în Mediterană și în Africa: Italia, iară în Europa, Asia și o parte a Africii: Germania.

Au făcut însă socoată fără cărcinmar și acuma sunt pe cale a plăti scump încercarea lor fără de lege. Cine sapă groapa altuia cade însuși în ea.

Soartea popoarelor mici

D-l Eden, ministrul de externe al Angliei, a declarat: 1) Nu poate fi libertate în lume, dacă țările mici nu se alătură celor mari, pentru apărarea intereselor comune. 2) Țările să fie conduse de parlamente democratice. 3) Să nu se îngăduie niciodată ca Europa să cadă sub dominația unei singure puteri. 4) Europa să fie unită numai prin voința liberă a fiecărui stat în parte. 5) Statele mai mici să nu fie persecutate de cele mari. 6) Dreptul la viață a statelor de orice mărime trebuie respectat. Ele trebuie să aibă partea cuvenită lor, atunci când e vorba să se ia hotărâri mari.

(După ziarul „Albina” din București)

Au fost arestați membri guvernului german

Führerul Hitler l-a lăsat de urmaș al său pe amiralul Doenitz. Acesta s'a retras cu guvernul său și cu sute de ofițeri superiori în orașul Flensburg, în partea cea mai de miazănoapte a Germaniei. El era de credința că aliații vor lăsa guvernul lor în pace și că va putea governa peste o parte a Germaniei. S'a înșelat însă amar, pentru că într'o bună zi s'a prezentat la el un ofițer englez, care a declarat prizonier întreg guvernul și pe cei peste 300 ofițeri superiori.

Sinuciderea conducătorilor Germaniei hitleriste

Nu ne așteptam la atâta lașitate din partea conducătorilor Germaniei hitleriste. Noi credeam că ei se vor pune în fruntea armatelor și, dacă și-au băgat țara în acest cumplit război, vor muri cu toții moarte vitejească pe câmpul de luptă. Ei însă s'au dovedit lași. În loc s'o facă aceasta, s'au sinucis, în frunte cu Hitler. Mai nou aflăm știrea că s'a sinucis și Himmler, fostul ministru de interne al lui Hitler, și încă cu otravă. Trebuia să se fi predat mai curând și să nu lase să sufere atâta o lume întreagă pentru nebunia lor. Germania acuma este ocupată de Anglia, Rusia, Statele Unite ale Americii de Nord și de Franța.

3 ani dela încheierea pactului de alianță anglo-sovietic

s'au împlinit în ziua de 26 Mai 1945. Cu acest prilej dl Molotov, comisarul poporului pentru afacerile străine din Moscova, a trimis d-lui Anthony Eden, ministrul de externe al Angliei, o telegramă, în care își arată bucuria pentru rezultatul minunat al acestei prietenii. Dl Eden i-a răspuns, spunând că spiritul alianței acesteia este, ca să nu tindă la nici un fel de acaparare (însușire în paguba altora) teritorială pentru ele însăși și ca să nu se amestece în treburile interne ale altor state. Dacă ele vor rămânea credincioase acestui spirit, atunci întreagă Europa poate avea o pace îndelungată și o prosperitate (stare înfloritoare) generală! (După „Graiul Nou”).

Sentința în procesul criminalilor de război

a fost dată zilele trecute. Au fost osândiți la moarte și la confiscarea averii în fo-

iosul statului: generalul Macici Nicolae, general Trestiorean Nicolae, colonel M hai Niculescu zis Coca (în lipsă), căpitan Ionescu Radu (în lipsă), cpt. Bălăceanu Eugen (în lipsă), general Calotescu Corneliu, col. Stere Marinescu, col. Gh. Zlătescu, col. I. Murgescu, cpt. Sever Buradescu, Cristodor Popescu, sbt. rez. Ciachir Dumitru, Bubi Finkelstein, colonel Isopescu Modest, Aristide Pădure, Vasile Mănescu, Avram Creștinu, Romulus Ambruș (în lipsă), Florin Ghineraru, colonel Ștefan Gavăț, col. N. Pătrășcoiu, Gh. Grigorescu, Ion Haranga, serg. maj. Solomon Ștefan (în lipsă), Covila Covetta Serghie, O. Mihailuc, Wilentz Alfred, Bulau Dumitru, subof. Mihail Dumitrescu. — La alte pedepse: lt. Grigore Trepăduș muncă silnică pe viață și confiscarea averii, Lucian Popescu 4 ani temniță grea, plut. N. Malinescu 1 an temniță grea, Gh. Bobei 5 ani închisoare, Ion Năstase și C. Alexandrescu la câte 5 ani temniță grea, I. Hațieganu 2 ani temniță grea. Acreditat a fost cpt. rez. C. Clinceanu. — Toți acuzații au făcut recurs, care se va judeca de către Inalta Curte de Casație. Osândiții au fost duși apoi la închisoarea militară Jilava, unde se va și executa sentința, în cazul că recursul va fi respins.

De prin sațe

Din Bandul Românesc

Onorată Redacție,

Noi credincioșii bisericii gr. catolice din Bandul Românesc rugăm Onorata Redacție, să tipărească în foaia „Unirea Poporului” laudabila purtare a unui preot tînăr, anume Ioan Codarcea; că slujește în trei capele, în trei cătune din Bandul Românesc, care sunt departe unul de altul, cum e cătunul Drăculea, la 7 kilometri de Valea Rece, slujește și liturghie pe rând. Și la școală, la religie, niciodată nu lipsește, pe orice vreme s'ar întâmpla, viscol sau furtună sau noroi, numai să fie credincioșii mulțumiți. Nu se uită la oboseală, nici la plată, numai să fie bine. Când are timp, iavață pe femei rânduiala sfântului Rozar. Aceasta îi este plăcerea, să se adune cât mai mulți creștini la rugăciuni, la paraclis; iară noi credincioșii cei ce locuim în Bandul Românesc ne rugăm, că de cumva va fi să revenim iară la Biserica mamă din comuna Bandul de Câmpie, să fim iară o singură parohie, că, har Domnului, afurisita de graniță a dispărut dintre noi și iară suntem cum am fost înainte de despărțire, în 1940; și câțiva din refugiați ne-am întors iară la căminele noastre și la d-l părinte Codreanu.

Iară dacă parohia din Bandul Românesc se va desființa și d-lui Părinte Codarcea poate i-se va încredința altă parohie, noi credincioșii pe cari ne-a păstorit, rugăm Preaveneratul Ordinariat, să-i dea o parohie bună și bogată, pentru bună purtarea din Bandul Românesc, că vrednic este și merită orice bunătate; că până în prezent ne-a servit doi ani și cinci luni prin cătunele noroioase, pe jos, o Duminecă 4 km., una 7 km. și una acasă împreună cu bătrânul cântăreț Cozma Gheorghe, om de 62 de ani, care ne-a servit aproape de pomână ca provizor în locul cantorului Guța Zachei, care a plecat pe front. Noi credincioșii din Bandul Românesc nu putem să-i mulțumim mai bine decât să-i dea bunul Dumnezeu sănătate la mulți ani, iară d-lui Părinte Ioan Codarcea păstorie fericită, că-i vrednic de laudă, preot blând, preot după rânduiala lui Cristes fiind, în acești doi ani și cinci luni n'a supărat pe nimeni ca nici un cuvânt.

Încă odată rugăm Onoratul Consistor, să-i dea o parohie bună, să se odihnească de osteneala ce au pus-o pe drumurile cele rele cu cărțile și ornatele în mână. Noi rugăm Onorata Redacție a „Unirii Poporului” din Blaj, să tipărească la foaie dorințele și mulțumirile noastre, a credincioșilor din Bandul Românesc, de acum încolo Bandul de Câmpie.

Eu Costin Toderaș am scris aceste șire, la îndemnul tuturor credincioșilor din parohie; toți suntem de acord la această voință și cei subscriși și cei nesubscriși. Cetită și aprobată de toți.

Band, la 20 April 1945.

Costin Toderaș, Turcu Grigore, Fabian Vasile, Molontălean Ștefan, Cerghezan Alexandru, Costin Ioan cantor, Baci Grigore, Dan Nichifor, Codarcea Teodor, Oltean Alexandru, Turcu Anton, Iclăzan Simion.

Pao

Știrile săptămânii

Danie frumoasă. Văzând Excelența Sa Dr. Valeriu Traian Frențiu stricăciunile cauzate de război Liceului de băieți și Internatului Vancean de băieți din Blaj, a îndemnat pe directorul Liceului, să facă un apel către toți foștii elevi, pentru a contribui cu cât poate fiecare pentru repararea stricăciunilor. Ca să dea pildă bună tuturor fiilor săi suferiți, I. P. S. Sa, ca unul care a fost elev al Liceului nostru și a stat și în Internat, s'a înscris cel dintâi pe listă, contribuind cu un milion de Lei, adică cu câte 500.000 Lei pentru Liceu și Internat. Nădăjduim că pilda Excelenței Sale va fi urmată de cât mai mulți foști elevi.

Liturghie zilnică. I. P. S. nostru administrator apostolic Dr. V. Tr. Frențiu îndeamnă preoții, într'un circular de curând ieșit de sub tipar, să liturghisească, pe cât cu putință zilnic, ca astfel credincioșii să nu fie lipsiți de roadele atât de bogate ale sf. liturghii. De aceea creștinii noștri trebuie să se convingă tot mai mult de marea însemnată a sfintei liturghii.

Rugăciuni pentru pace. Asemenea I. P. S. nostru administrator apostolic și P. S. Dr. Ioan Bălan al Lugoșului a poruncit printr'un circular, să se facă rugăciuni pentru pace. Totdeauna a publicat și cuvântarea Preafericitului Părinte dela Roma, rostită cu prilejul depunerii armelor din partea Germaniei, la 11 Mai 1945.

Trei gemeni. Femeia Rada Gulună din București a dat naștere la trei copii gemeni, toți trei sănătoși deplin. Soțul ei este lucrător la fabrica de măști.

Congresul general al „Arlus“-ului. Zilele trecute s'a ținut la București, în Parlamentul țării, congresul general al „Arlus“-ului, adică a „Asociației Române pentru legăturile cu Uniunea Sovietică“. S'au rostit cu acel prilej cuvinte foarte frumoase de prietenie și de legătură culturală cu marea noastră vecină, care este Rusia Sovietică. A fost de față tot ce are România mai de seamă, în frunte cu reprezentantul Majestății Sale Regelui, Patriarhul Țării, membrii guvernului în frunte cu d-l primministru Dr. Petru Groza și reprezentanți din fiecare județ.

Studentii teologi vor fi scutiți, de serviciul militar. Păr. ministru al Cultelor Constantin Burducea a făcut o declarație ziaristilor, că s'a înțeles cu d-l ministru al armatei Rășcanu și cu șeful marelui stat major al armatei, ca prin noua lege a recrutării studenții în teologie să fie scutiți de serviciul militar. Ne bucurăm din inimă de gândul bun al Părintelui ministru, cu atât mai ales că toate canoele Bisericii noastre sunt potrivnice serviciului militar al studenților în teologie. Guvernul Antonescu a greșit foarte mult, când a încuviințat legea recrutării, care i-a obligat la serviciu militar și pe studenții în teologie, împotriva cărei legi arhieriei Bisericii noastre au protestat, la vremea sa, din toate puterile, dar n'au fost ascultați.

Un fiu de colonel ucide, pentru a o jefui, pe d-na unul căpitan. O urâtă și josnicăucidere s'a făptuit zilele trecute în capitala țării. Tânărul Nicolae (pe numele de desmiardare: Nichi) Gallia, în vârstă de 23 ani, concentrat, fiu de colonel, a ucis cu patul revolverului său, până i-a zdrobit țeasta,

pe d-na Elena căpitan Hugo Ceaur-Aslan, și i-a furat bijuteriile, pe cari apoi a voit să-le vândă iar cu banii să fugă în străinătate. A fost însă prins din bună vreme, pe urma spuselor bătrânei îngrijitoare a soților Ceaur-Aslan, bătrână care a fost dădaca nenorocitei. Acuma ticălosul ucigaș își așteaptă pedeapsa de care este vrednic.

Autobuz prăbușit în prăpastie. Hindușii sunt oameni foarte credincioși și fac pelerinaje sfinte în fiecare an, pentru a se închina zeităților păgâne. Astfel a plecat un grup de 33 de credincioși cu un autobuz din orașul Dehra Dun spre Badrinath, un vestit loc de pelerinaj din munții Himalaia. Rupându-se cârma autobuzului, acesta s'a prăbușit într'o prăpastie de 140 metri. 28 de inși au murit, iar 5 au fost grav răniți.

Arestări de foști miniștri. Zilele trecute au fost arestați următorii foști miniștri ai guvernului Antonescu: Inginer Nicolae Mareș și general I. Sichițiu foști miniștri ai agriculturii și domeniilor, inginer C. Bușilă fost ministru al lucrărilor publice și al comunicațiilor, general N. Stoenescu fost ministru de finanțe și Dr. Petre Tomescu fost ministru al sănătății.

Isprava unor bețivi. Cinci bețivi din comunele Răciu și Șuța s'au îmbătat una bună, s'au suit în căruță și trecând în goana cailor prin comuna Picior de lângă Târgoviște au început a trage jocuri de armă în lumea adunată la hora din sat. A murit o fată, iar alta a fost rănită grav.

O bătrână a fost ucisă spre a fi jefuită. La București omorurile se țin lanț. Și interesant e că cele mai multe omoruri se fac din jaf. Astfel într'una din diminețile trecute a fost ucisă dna bătrână Ida Schapira, mama a trei avocați din capitală, căreia i-s'au răpit lucruri în valoare de 3 milioane lei. Familia dă un premiu de 100.000 Lei celui care va descoperi pe ucigaș.

† **Nicolae Suciu**, fost administrator al domeniului mitropolitan, fratele răposatului mitropolit Dr. Vasile Suciu, a încetat din viață în ziua de 21 Mai 1945, în anul 71 al vieții, după lungi și grele suferințe, împărțit adesea cu sf. Taine. În mormântarea i-s'a făcut Miercuri în 23 Mai în cimitirul gr. cat. rom. din Blaj, slujind însuși I. P. S. Dr. Valeriu Traian Frențiu, înconjurat de canonici și profesori: Il deplânge fică-sa, dna Iustina măritată profesor Gizdavu, și numeroase rudeni. Fie-i țărâna ușoară!

† **Ioan Vesa** plutonier pens. din Cisteiul de Mureș jud. Alba a trecut la cele veșnice în 15 Mai 1945, în vârstă de 57 ani. În mormântarea a avut loc în 17 Mai a. c., în cimitirul bisericii române-unite din Cisteiu. Fie-i țărâna ușoară și amintirea veșnică...

Combaterea tifosului exantematic prin preparatul „Persicol“

de: **Dr. Eugeniu Munteanu**

Și în actualul război omenimea este amenințată de diferite epidemii care fac multe victime, dintre cari mai periculos este tifosul exantematic și febra tifoidă.

Ministru Sănătății a luat din vreme toate măsurile necesare, difuzând pe toate căile posibile instrucțiunile pentru combaterea acestor epidemii, prin o sistematică campanie,

în care au datoriat să se înregistreze toți bunii cetățeni, ducându-o la sfârșit bun.

În domeniul combaterii acestor epidemii țara noastră are la dispozițiune un preparat eficace, descoperit de farmacistul Andrei Farago din Orăștie, jud. Hunedoara, după lungi experimentări.

Orașul Orăștie încă a fost încercat cu doi ani în urmă de tifosul exantematic și febra tifoidă, ivite între ostași și populația civilă. Cu aceasta ocazie medicul Dr. Dominic Stanca, dir. Spitalului de Stat, Dr. Rom. Doboș a. a., a folosit ca cel dintâi, preparatul „Persicol“. D. Dr. Stanca a declarat, că noul mijloc este unul dintre remediile cele mai bune și sigure pentru tratamentul preventiv și curativ al tifosului.

D. Dr. Sextil Iudu, fost medic la regimentul din Orăștie, văzând că numărul cazurilor de tifos se înmulțește, a cerut forurilor superioare aprobarea pentru un tratament preventiv cu „Persicol“ la 600 ostași din garnizoană. Grație tratamentului la timp, regimentul nu a mai avut de înregistrat noutăți cazuri de îmbolnăviri, iar după 14 zile de campanie preventivă și curativă, epidemia a fost în întregime stinsă.

Recunoscându-i-se valoarea și importanța acestui preparat epocal, a fost întrebuit ca remediu clinic de către somități medicale și în un mare spital de campanie — la secție cu 400 bolnavi de aceste epidemii, — cei tratați fiind vindecați în 2—12 zile, reducându-se cifra mortalității la zero.

Poșta gazetei

Of. parohial Ohaba-Forgaci. Am primit scrisoarea și v'am introdus banii după cum ne-ați scris. Toți abonații din parohia Sf. Voastre sunt în rând cu abonamentul pe anul 1945 Restanță nu au nici foștii abonați.

Pr. Ambrosiu Birș 8395 Am primit scrisoarea și am introdus și cei 350 Lei la ab. Sf. Voastre Nr. 8395, restul de abonament se va reține din salar. — La ab. Mureșan A. îi trimitem 2 numeri de probă și dacă îi convine, atunci sau să ne trimită Lei 900 costul gazetei până la 1 Ianuarie 1946, sau să ne scrieți să îi reținem și acești bani din salarul Sf. Voastre. N-rii: 8395 restază pe anul 1944 Lei 700, 8396 rest. Lei 50 pe 1943, 8397 rest. Lei 450 pe 1944 și 8398 rest. pe 1944 Lei 700.

Pr. T. Ursu 6536. Am primit câte 1000 Lei pentru ab. 6536, 7250, 7252, 7260, 7262, 7264, 7269, 7271, 7274, 10558, 12712, 10,819, 13216, 11121, 10559, 7266 7277, 7251, 7259 și pentru N-ral 7275 Lei 800, iar pentru calendar Lei 3200. N-rii 7253, 7258, 7263, 7268, 7270, 7276, 10560 și 13217 nu au nici o restanță. N-ral 6484 are restanță pe anul 1943 Lei 400 și 1944 Lei 700 și N-ral 7272 Lei 700 pe 1944. — Gazeta se va trimite singură într'un pachet, ca să încercăm, poate va sosi mai regulat. Ne dăm toată silința ca să ajungă gazeta cât mai devreme la abonați. Vă suntem deosebit de mulțumitori pentru sprijinul ce-l dați acestei gazete. Adresa la Nr. 7266 s'a corectat.

Pr. Napeu Victor 15415. Am primit scrisoarea, prin care ne încuviințați de abonații noi din parohia Sf. Voastre, 4 ab. pe câte un an și 14 ab. pe câte 1/2 an. După ce jum. de an s'ar încheia prin 15 Nov. și ne-ar produce încercări chiar când noi avem mai mult de lucru, ne-am gândit că poate nu s'ar supăra abonații, dacă am socoti abonamentul până la 31 Decembrie 1945, așa că atunci ar urma să reținem din salarul Sf. Voastre câte 900 Lei drept abonament pentru fiecare. Abonamentul îl vom reține în 2 rate. Vă mulțumim pentru propaganda ce-o faceți acestei gazete.

Frenț I. Sescu 4233. Gazeta se trimite regulat, începând cu 15 Aprilie 1945. Vom protesta la poștă.

Pr. Simion Nicoadă Mihail. La abonatul Gheorghe Cârnaț Matic i-se trimite gazeta regulat

RECTORATUL ACADEMIEI DE TEOLOGIE — BLAJ

Nr. 266/1945

Aviz

Rectoratul Academiei de Teologie din Blaj face cunoscut celor interesați că examenul de licență, sesiunea Iunie 1945, începe în ziua de 19 Iunie 1945, ora 8 dimineața.

Blaj, 24 Mai 1945.

RECTORATUL